

**SOSYAL GÜVENLİK PRİM ALACAKLARININ YENİDEN
YAPILANDIRILMASI VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN**

Kanun Numarası : 5458
Kabul Tarihi : 22/2/2006
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 4/3/2006 Sayı : 26098
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 45

MADDE 1 – 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre takip edilen, mülga 7/12/2004 tarihli ve 5272 sayılı Belediye Kanununun geçici 7 nci maddesi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun geçici 5 inci maddesine istinaden Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları için Hazine Müsteşarlığı bünyesinde oluşturulan uzlaşma komisyonuna başvuranlar hariç olmak üzere, kamu sektörü işverenlerinin en son 14/4/2005 tarihine; özel sektör işverenlerinin ise en son 31/3/2005 tarihine kadar ilgili mevzuatına göre ödemeleri gerektiği halde, bu Kanunda belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar tahakkuk etmiş ve ödenmemiş olan sigorta primi, sosyal güvenlik destek primi, işsizlik sigortası primi, idarî para cezası, sosyal yardım zammı borçları ve 31/3/2005 tarihi ve öncesinde biten özel bina inşaatı ve ihale konusu işlerden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan veya yine bu tarihten önce bitmiş olan söz konusu işlerle ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde bu konuda müracaat edilmesi üzerine Sosyal Sigortalar Kurumunca yapılacak ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda yeterli işçilik bildiriminde bulunmadığı anlaşılan işverenlerin, fark işçilik tutarı üzerinden hesaplanacak borçları ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 85 inci maddesine göre prim ödeyen isteğe bağlı sigortalıların 1/5/2003 tarihinden 31/3/2005 tarihine kadar isteğe bağlı sigortalılıklarının devam ettiği süre içerisindeki prim borçları ile 506 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine göre topluluk sigortasına tâbi olanların 31/3/2005 tarihine kadar olan malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına ait prim borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır.

Yukarıda belirtilen işveren ve sigortalıların;

a) Borç aslı tutarlarının 100.000 Yeni Türk Lirası (YTL) ve altında olması halinde, bu borç asıllarına, ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004 tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, yapılandırmaya esas borç hesaplanır.

b) Borç aslı tutarlarının 100.000 YTL'nin üstünde olması halinde ise, ödeme süresinin bitiminden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre gecikme zammı hesaplanmak suretiyle borç tutarı tespit edilir ve bu tutardan;

1 - Bilanço esasına göre defter tutan işverenlerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vermiş oldukları en son gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi eki bilançosu esas alınarak, "(Dönen Varlıklar-Stoklar) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.50 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek; söz konusu oran 0.50-0.40 arasında ise % 10'u; 0.39-0.30 arasında ise % 20'si; 0.29 ve altında ise % 30'u,

2 - (1) numaralı alt bentte belirtilenler dışında kalan işverenler tarafından 31/12/2004 tarihi itibarıyla beyan edilecek malî durum bildirimi esas alınarak, "(Kasa+Banka+Kısa Vadeli Alacaklar) / Kısa Vadeli Borçlar" işlemi sonucunda bulunacak oran 0.30 ve altında olduğu takdirde bu durum borçlu açısından "çok zor durum" hali kabul edilerek, söz konusu oran 0.30-0.20 arasında ise %10'u; 0.19-0.10 arasında ise % 20'si; 0.09 ve altında ise % 30'u,

3 - (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan işverenlerden, 1/1/2005 tarihinden önce vergi mükellefiyeti sona eren veya haklarında iflas kararı verilenler için % 30'u, terkin edilerek, yapılandırmaya esas olan borç hesaplanır. Ancak, bu şekilde hesaplanan borç her halükârda bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine göre hesaplanacak borç miktarından aşağı olamaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlerdeki oranların hesaplanmasında yüzdelik ayırmadan sonraki rakamlar dikkate alınmaz. (1) ve (2) numaralı alt bentlere göre beyan edilen bilgilerin doğruluğu Sosyal Sigortalar Kurumu ve/veya Maliye Bakanlığı denetim elemanlarınca kontrol edilebilir. Beyan edilen bilgilerin doğru olmadığına anlaşılmaması halinde, işverenler bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve haklarında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

Bu maddede belirtilen oranları hesaplama konusunda 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa göre ruhsat almış meslek mensuplarına görev verilebilir. Görevlendirilen meslek mensupları, yaptıkları hesaplamaların defter, kayıt ve belgelere uygun olmasından sorumludurlar.

MADDE 2 – 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre, 31/3/2005 tarihine kadar tahakkuk ettiği halde bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödenmemiş olan prim ve sosyal güvenlik destek primi borçları; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içerisinde Kuruma yazılı olarak başvurmak şartıyla, prim asıllarına ödeme süresinin bitiminden itibaren 31/12/1998 tarihine kadar uygulanan oranlara göre gecikme zammı hesaplanmak; 1/1/1999 tarihinden 31/12/2004

tarihine kadar Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan toptan eşya fiyat endeksi (TEFE) aylık değişim oranı; 1/1/2005 tarihinden yeniden yapılandırma başvurusunun yapıldığı tarihten önceki ayın sonuna kadar ise Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksi (ÜFE) aylık değişim oranı uygulanmak suretiyle, bu madde ve 3 üncü madde hükümlerine göre yeniden yapılandırılır. Ancak, bu suretle hesaplanan borç yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre hesaplanan borç tutarından fazla olamaz.

Birinci fıkra kapsamında dışında kalan ve 1/4/2005 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki ayın sonuna kadar geçen dönemde tahakkuk ettiği halde ödenmeyen prim, sosyal güvenlik destek primi ve gecikme zammı borçları, yeniden yapılandırılan borca eklenerek 3 üncü maddede belirtilen esaslara göre taksitlendirilir.

1479 ve 2926 sayılı kanunlar kapsamında bulunan ve borçları bu Kanuna göre yeniden yapılandırılan sigortalılar veya bunların hak sahipleri; toplam borçlarının % 25'ini peşin veya dört taksidini carî ay primleri ile birlikte ödemeleri durumunda sağlık sigortasından yararlandırılırlar.

MADDE 3 – Borçların yeniden yapılandırılmasında; bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle aylık bazda borcun ağırlıklı yaşı ve miktarına göre taksitlendirme süresine esas olan yöntemi tespit etmeye, yapılandırılan borcun peşin veya altmış aya kadar eşit taksitler halinde ödenmesine, ilk taksit ödeme süresini belirlemeye, başvuru süresini bir aya kadar uzatmaya, "çok zor durum" halinin uygulanmasına ilişkin hususlar ile diğer usûl ve esasları belirlemeye Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur Yönetim Kurulları yetkilidir.

Yeniden yapılandırılan borcun tamamının veya bir kısmının taksitle ödenmek istenilmesi halinde, taksitlendirilen toplam borca; oniki aylık sürede ödenirse yıllık % 4, oniki ayı aşan ancak yirmidört ayı aşmayan sürede ödenirse yıllık % 5 ve yirmidört ayı aşan sürede ödenirse yıllık % 6 oranında taksitlendirme farkı hesaplanarak ilave edilir ve taksit süresine bölünmek suretiyle aylık taksit tutarı bulunur. Başlangıçta taksitle ödeme yolu seçilip daha sonra taksitlendirilen borcun kalan kısmının peşin ödenmek istenilmesi halinde, uygulanan taksitlendirme farkının kalan aylara isabet eden kısmı indirilerek bakiye borç miktarı tahsil olunur. Bu Kanuna göre yeniden yapılandırılmış olan borcun tamamının, yeniden yapılandırma için bu Kanunda öngörülen başvuru süresinin sona erdiği tarihi takip eden ayın sonuna kadar ödenmesi halinde, borç peşin ödenmiş sayılır.

Başvurusu kabul edilip borçları yeniden yapılandırılanlar; borç türü bazında taksitlendirilmiş borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla veya taksitlendirme süresi içinde tahakkuk edecek aynı mahiyetteki carî ay borçlarıyla ilgili ödeme yükümlülüklerini bir takvim yılında üç defadan fazla yerine getirmemeleri halinde, yeniden yapılandırma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir. Taksit veya carî aya ilişkin ödeme yükümlülüklerinin eksik yerine getirilmiş olması halinde, ödeme yükümlülüğü ihlal edilmiş sayılır.

Üçüncü fıkraya göre bir takvim yılında ödenmeyen ya da eksik ödenen taksit tutarlarının taksitlendirme süresi aşılmamak kaydıyla en geç izleyen takvim yılının sonuna kadar; ödenmeyen ya da eksik ödenen kısmın son taksidi ait olması halinde ise, bu tutarın son taksidi izleyen ayın sonuna kadar ödenmeyen kısım ile birlikte, gecikilen her ay için Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak bir önceki aya ait YTL cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faiz oranına 1 puan eklenmek suretiyle bulunacak faiz oranının bileşik bazda uygulanması sonucunda hesaplanacak faiz miktarının ödenmesi halinde bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanır. Üçüncü fıkraya göre taksitlendirme süresi içinde ödenmeyen ya da eksik ödenen aynı mahiyetteki carî ay prim ve diğer borçları ise, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur mevzuatına göre gecikme zammı hesaplanarak tahsil edilir.

Bu Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında borçları yeniden yapılandırılanlarca, taksitlendirme süresinde beyanları üzerine tahakkuk eden; yıllık gelir ya da kurumlar vergisinin süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar tamamen ödenmemesi, katma değer vergisinde bir takvim yılında üç defadan fazla kanunî ödeme süresinde veya vade tarihlerinin rastladığı yılı takip eden yılın sonuna kadar ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bu vergi türleri için ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlardan, taksitlendirme süresince kesinleşenlerin ise kanunî süresinde veya kesinleşme tarihlerinin bulunduğu yılı takip eden yılın sonuna kadar ödenmemiş olması ya da bu borçların 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre taksitlendirilmemesi hallerinde, bu hususlar işverenin bağlı olduğu vergi dairelerince Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilir. Bu durumda, borçlular bu Kanunun yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanma hakkını kaybederler ve ödedikleri tutarlar Sosyal Sigortalar Kurumunun ilgili mevzuatı uyarınca borçlarına mahsup edilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre veya 29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin (K) fıkrası uyarınca ya da 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun geçici 19 uncu maddesi uyarınca borçlarını taksitlendirerek, ilgili kanunlardaki taksitlendirme şartlarına uygun olarak ödemekte olanlar, kalan borç tutarları için başvuru süresi içinde talep etmeleri halinde, yeniden yapılandırma hükümlerinden yararlanabilirler. Bu takdirde, daha önce yapılmış olan tecil ve taksitlendirme işlemi bozularak taksitlendirme şartlarına uygun olarak daha önce ödenmiş olan taksit tutarları, ilgili kurumların mevzuatına göre mahsup edildikten sonra kalan borçlar vadesinde ödenmemiş alacak kabul edilir.

Yeniden yapılandırılan borçlar için yapılan ödemeler; yanlış veya yersiz alınan tutarlar hariç, iade ve mahsup edilmez. Yeniden yapılandırma nedeniyle bu Kanunun yürürlük tarihinden önce tahsil edilmiş tutarların iadesi veya mahsubu yapılmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tatbik edilmiş olan hacizler ile alınan teminatlar, yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların, kapsama giren borçları dolayısıyla Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'a yaptıkları itirazlardan ve yargı nezdinde sürdürdükleri davalardan feragat etmeleri ve ihtilaf yaratmamaları şarttır.

MADDE 4 – (Mülga: 31/5/2006-5510/106 md.)

MADDE 5 – (21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 6-7 – (17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 8-9 – (29/7/2003 tarihli ve 4958 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 10 ilâ14 – (2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 15 – (17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

MADDE 16 – 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 506, 1479, 2925 ve 2926 sayılı kanunlardan birine tâbi sigortalı iken, aynı sürede bir diğer sosyal güvenlik kurumuna, adına prim ödendiği anlaşılan sigortalılardan yersiz tahsil edilen prim asılları, sigortalı ya da hak sahiplerinin talebi, T. C. Emekli Sandığı bakımından ayrıca kurumların da talebi halinde işsizlik sigortası primi hariç olmak üzere hizmetlerin çakıştığı sürede prim borcu aslına mahsup edilmek üzere en geç 6 ay içinde tâbi olması gereken sosyal güvenlik kurumuna devredilir. Çakışan hizmet süresine ilişkin devredilen miktarın prim borcu aslını karşılamaması halinde, bakiye prim borcu ilgili kanun hükümlerine göre sigortalıdan veya 5434 sayılı Kanuna tâbi kurumdan tahsil edilir. Sosyal sigorta kanunlarındaki sigortalılığın tespiti ile hizmetlerin birleştirilmesine ait hükümler saklıdır.

Bu nitelikte olup bu Kanunun yürürlük tarihine kadar çakışan hizmet süreleri sosyal güvenlik kurumlarınca iptal edilmemiş olan sigortalılar da bu hükümden yararlandırılır.

MADDE 17 – Bu Kanun yayımını takip eden ayın ilk gününde yürürlüğe girer.

MADDE 18 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5458 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanun	5458 Sayılı Kanunun Değişen Maddeleri	Yürürlüğe giriş tarihi
(5754 sayılı Kanun ile değişik) 5510	4	1/10/2008